

Bezwaren op de invoering van de telecomwet,

dd 1 mei 2010

Mijn commentaar beperkt zich tot de toevoeging van artikel 11.3a, ik heb daar zowel prive als zakelijk dagelijks mee te maken en zie vooral praktische problemen met de tekst zoals nu genoemd. Hierbij beperk ik me tot de in de begeleidende tekst genoemde websites en cookies. Dit artikel is opgesteld met als voornaamste techniek de "cookies" op het internet, maar lijkt niet goed aan te sluiten bij hoe die technieken werken.

Het vragen van de toestemming lijkt me iets dat de verantwoordelijkheid van de browser is, dat is tenslotte de 'randapparatuur' die daadwerkelijk de opslag faciliteert en ook als enige volledig onder de invloed van de gebruiker staat. Bovendien is de werking van cookies zodanig dat het niet praktisch is om vooraf toestemming voor het versturen van cookies te vragen, in ieder geval niet zonder de gebruiker extra 'lastig te vallen' met keuzes. Verder zorgt dit ervoor dat een gebruiker niet afhankelijk is van de wil tot cooperatie van de bezochte website.

Bovendien is het dan onmogelijk voor de site om, als een gebruiker geen toestemming verleent, daar later weer achter te komen. De gebruiker is namelijk niet herkenbaar als iemand die eerder de site bezocht (daar worden normaliter cookies voor gebruikt); Kortom, de site kan dan alleen maar elke keer opnieuw vragen of het 'nu mag', zonder de mogelijkheid die antwoorden te bewaren. Aan 'een ieder die ...' is dan natuurlijk wel de verplichting overgebleven om duidelijk te maken waarom de gegevens nodig zijn.

Helaas is een dergelijke wijziging niet zo triviaal als uit de begeleidende tekst lijkt te volgen ("opt-out regime omzetten in opt-in"). Zowel niet voor de genen die cookies en "html5 local storage" willen vullen met gegevens, als voor de browser-bouwers. Het vereist namelijk een wijziging aan de cookies die al in 2000 werd voorgesteld (RFC 2965, mogelijkheid om (een url met) commentaar bij een cookie toe te voegen) en nog altijd niet tot uitvoer is gebracht. Bij de huidige cookies is namelijk geen mogelijkheid om aan te geven waarom een site ze zou willen plaatsen, hetgeen wel vereist is voor lid 1b.

Dit zou natuurlijk te ondervangen zijn door de verantwoordelijkheid van het vragen van de toestemming bij de websites te leggen, maar dan komen we weer bij de vorige paragraaf uit.

Lid 1 van de wet is erg ruim gesteld. De tekst maakt niet duidelijk of een eenmalige toestemming voor toegang tot en/of opslag van specifieke gegevens voldoende is. Verder laat de tekst geen vrijheid om 'eerder opgeslagen gegevens' zonder toestemming weer uit te vragen. Deze punten zijn zeer belangrijk voor de werking van Cookies, aangezien die als onderdeel van de pagina-opvraging (request) door de browser mee worden gezonden naar de website. Als de gebruiker hier elke keer zijn toestemming voor moet verlenen, dan zal hij steeds opnieuw een 'pop-up' moeten krijgen die hem ernstig in het gebruik van het internet zal storen.

Lid 3b is mijns inziens onnodig streng. De uitdrukking "daarvoor strikt noodzakelijk is" suggereert dat een en ander alleen mag als het "echt niet anders kan". Met wat argumentatie kan bijna elke cookie dan als niet noodzakelijk worden bestempeld. Wel zijn ze vaak uitsluitend het doel de informatievoorziening te ondersteunen danwel zijn ze nodig om de gebruikerservaring optimaal te houden.

Zo hanteert mijn werkgever een cookie om te onthouden dat een gebruiker een bepaald blok met inhoud "ingeklapt" heeft. Dit is absoluut geen strikt noodzakelijke cookie, we zouden tenslotte het blok steeds uitgeklaapt kunnen tonen... maar de cookie maakt wel mogelijk dat de gebruiker het in zijn ogen minder gewenste contentblok niet standaard meer ziet. Ik neem aan dat het uw bedoeling

is dergelijke gegevens toe te staan onder 3b, maar de tekst laat door zijn strengheid hier nu ambiguïteit ontstaan (wanneer is iets strikt noodzakelijk).

Mijn voorstellen ter verbetering zouden zijn:

Lid1 voorzien van een expliciete tekst om eenmalig toestemming te mogen verlenen en reeds eerder opgeslagen gegevens te mogen raadplegen zonder daar opnieuw toestemming voor te moeten vragen.

Daarnaast is het wellicht een goed idee de tekst zo uit te breiden dat ook een eenmalige algemene toestemming voor alle toekomstige toestemmingen aanvragen gegeven kan worden voor bepaalde vertrouwde aanbieders.

Voorts lijkt het mij verstandig Lid1 zodanig te herschrijven dat het daadwerkelijk vragen van de toestemming overgelaten kan worden aan de randapparatuur zelf, danwel dat hier met een Algemene Maatregel van Bestuur nadere invulling aangegeven kan worden. Dat maakt de wet wat robuuster tegen de tijd en zorgt dat e.e.a. nu beter aansluit op de huidige stand van techniek.

Bij lid3b kan mijns inziens het beste de tekst "strikt noodzakelijk" weggelaten worden. Het "uitsluitend doel" in de tekst van lid3 is al een sterke genoeg beperking. Het weglaten van "strikt noodzakelijk" geeft veel meer ruimte om de moderne "web 2.0" applicaties goed af te stemmen op de wensen van de gebruiker.